

Torek, 15. december 2015

P8_TA(2015)0445

Priprava evropskega elektroenergetskega omrežja na leto 2020

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 15. decembra 2015 o doseganju cilja 10-odstotne čezmejne elektroenergetske povezanosti – priprava evropskega elektroenergetskega omrežja na leto 2020 (2015/2108(INI))

(2017/C 399/04)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju sporočila Komisije z naslovom Obnovljiva energija – Približevanje ciljem za leto 2020 (COM(2015)0082),
- ob upoštevanju sklepov Evropskega sveta z dne 15. in 16. marca 2002,
- ob upoštevanju sklepov Evropskega sveta z dne 20. in 21. marca 2014,
- ob upoštevanju sklepov Evropskega sveta z dne 23. in 24. oktobra 2014,
- ob upoštevanju desetletnega razvojnega načrta omrežja iz leta 2014, ki ga je pripravila Evropska mreža operaterjev prenosnih sistemov za električno energijo (ENTSO-E),
- ob upoštevanju Madridske deklaracije, ki so jo 4. marca 2015 na vrhunskem srečanju o energetskih povezavah sprejele Španija, Francija, Portugalska, Evropska komisija in Evropska investicijska banka,
- ob upoštevanju instrumenta za povezovanje Evrope (Uredba (EU) št. 1316/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013),
- ob upoštevanju Uredbe (EU) 2015/1017 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. junija 2015 o Evropskem skladu za strateške naložbe, Evropskem svetovalnem vozlišču za naložbe in Evropskem portalu naložbenih projektov ter o spremembi uredb (EU) št. 1291/2013 in (EU) št. 1316/2013,
- ob upoštevanju člena 52 Poslovnika,
- ob upoštevanju poročila Odbora za industrijo, raziskave in energetiko (A8-0330/2015),

Koristi čezmejne povezanosti

1. pozdravlja sporočilo in strategijo Komisije kot pozitiven korak k doseganju cilja 10-odstotne čezmejne elektroenergetske povezanosti in izboljšanju delovanja notranjega elektroenergetskega trga EU;
2. priznava, da so energija iz obnovljivih virov, večja energetska učinkovitost in trajnostna mešanica energijskih virov, kar prinaša prihranke energije, ter notranji energetski trg, ki omogoča prosti pretok energije, odločilno orodje za trden, varen, neodvisen, vključujoč, pregleden in konkurenčen energetski sistem EU, ki bo ustvarjal visokokakovostna delovna mesta in bogastvo v trajnostnem gospodarstvu, usmerjenem v prihodnost; poudarja, da za njegov razvoj potrebujemo večjo čezmejno elektroenergetsko povezanost, inteligentna omrežja in novo zasnovano trga; meni, da bi morali biti vzpostavitev takšnega sistema in odprava energetskih otokov pomembni politični prednostni nalogi energetske unije;
3. priznava, da je čezmejna elektroenergetska povezanost eden glavnih pogojev za dokončanje povezanega notranjega elektroenergetskega trga, ki nam bo, če bo dobro zasnovan, pomagal pri uresničevanju podnebnih ciljev, tudi cilja EU, da postane vodilna na področju obnovljivih virov energije, in zaradi večje energetske varnosti in neodvisnosti izboljšal geopolitični položaj EU ter zmanjšal energetske izoliranost in možnost motenj v energetskem sistemu; poudarja, da je treba tudi povezovalne daljnovode obravnavati, načrtovati in zgraditi s tesno usklajenim regionalnim sodelovanjem ter pri tem upoštevati pristojnosti nacionalnih organov, da določijo mešanico energijskih virov v skladu z dolgoročnimi podnebnimi in energetskimi cilji EU;

Torek, 15. december 2015

4. poudarja, da koristi bistveno povečane čezmejne povezanosti evropskega omrežja daleč presegajo gospodarsko in geopolitično razsežnost; gre za strateško načelo, v skladu s katerim bi morali ustvariti odpornejše in trdnjše omrežje, ki bi se bolje odzivalo na raznovrstne spremembe in motnje; s tem bi tudi omogočili, da bi v evropsko omrežje učinkovito vključili vse večji delež električne energije iz obnovljivih virov;
5. želi opomniti, da so elektroenergetski sistemi zaradi vse večje vloge informacijske in komunikacijske tehnologije v elektroenergetskih omrežjih manj varni pred kibernetскими grožnjami; poziva Komisijo, naj oceni tveganja za varnost elektroenergetskih sistemov in po potrebi pripravi akcijski načrt za njihovo odpravo;
6. poudarja, da bi popolnoma povezan notranji elektroenergetski trg omogočil lažje trgovanje z električno energijo in izvajanje storitev za izravnavo odstopanj ter bi povečal varnost in zmanjšal nestabilnost cen električne energije, kar bi koristilo državljanom ter povečalo konkurenčnost evropske industrije in podjetij v globalnem gospodarstvu – ocenjuje se namreč, da bi lahko evropski odjemalci do leta 2030 letno prihranili 12 do 40 milijard EUR;
7. je seznanjen, da bi naložbe v potrebne projekte čezmejnega povezovanja, ki bi bili vseevropskega pomena, po podatkih Evropske mreže operaterjev prenosnih sistemov za električno energijo (ENTSO-E) do leta 2030 utegnile znašati celo do 150 milijard EUR, in z zanimanjem ugotavlja, da bi s temi naložbami lahko zmanjšali cene električne energije za najmanj 2 EUR na MWh in omogočili, da bi Evropa velik del svojega elektroenergetskega bremena pokrila z obnovljivimi viri energije; opozarja, da mora notranji elektroenergetski trg koristiti vsem odjemalcem v EU; poziva, naj ustrezne institucije spremljajo, da bodo imeli gospodinjstva, mala in srednja podjetja ter drugi odjemalci na maloprodajnem trgu dejanske ugodnosti, kar ne bi smelo biti omejeno zgolj na veleprodajne cene;
8. poudarja, da bi bilo treba pri postopni ukinitvi regulativnih cen energije za odjemalce upoštevati dejansko stopnjo tržne konkurence; poleg tega ugotavlja, da bi morala strategija za energetske unije zagotoviti odjemalcem zmerne, zanesljive in trajnostne cene energije;

Cilj 10-odstotne čezmejne elektroenergetske povezanosti

9. priznava, da je cilj 10-odstotne čezmejne elektroenergetske povezanosti, ki naj bi ga dosegli do leta 2020, dragocen in pomemben korak v pravo smer; obžaluje, da ga dvanajst držav članic, predvsem z obrobja EU, še ne dosega in so zato močno izolirane od notranjega elektroenergetskega trga; zato poudarja, da bi bilo treba državam, v katerih nizka raven poveztivosti otežuje dokončno vzpostavitev notranjega elektroenergetskega trga, pomagati, da bi ga dosegle; meni pa, da ta 10-odstotni cilj sam po sebi ne odlikava vedno razmer na trgu in da ni bil zasnovan na podlagi znanstvenih dokazov; želi spomniti, da je bil ta cilj prvič določen leta 2002 na podlagi tedaj razpoložljivih zmogljivosti za proizvodnjo električne energije; priznava, da je cilj 10-odstotne čezmejne povezanosti sicer pomemben, a ne opisuje niti količine električne energije, ki se pretaka med državami članicami, niti njene kakovosti, na primer glede razpoložljivosti obstoječe infrastrukture za čezmejno povezovanje ali obstoječe nacionalne infrastrukture med povezovalnimi daljnovidmi; zato meni, da enoten cilj čezmejne povezanosti, ki bi temeljil na razpoložljivih zmogljivostih za proizvodnjo električne energije, sam po sebi ne bi bil ustrezen za vse države članice; prepričan je, da se je treba srednjeročno, vsekakor pa do leta 2030, na ravni regij dogovoriti o velikopoteznih dodatnih ciljih čezmejne povezanosti, ki bodo oprti na dokazih; meni, da bi jih bilo treba določiti na podlagi različnih parametrov, o katerih naj Komisija čim prej začne tehnično razpravo; poudarja, da sta za odpravo preostalih ovir za delovanje evropskega elektroenergetskega trga poleg kvantitativnega cilja pomembna tudi prost dostop do povezovalnih daljnovodov in njihova razpoložljivost; poziva Komisijo, Agencijo za sodelovanje energetskih regulatorjev (ACER) in nacionalne regulatorje, naj zagotovijo preglednost in podrobno spremljanje dostopnosti povezovalnih daljnovodov, da bi preprečili nastanek ozkih grl, ki otežujejo delovanje elektroenergetskega trga, in zagotovili delovanje elektroenergetskih sistemov;
10. ugotavlja, da omejena prenosna zmogljivost, na primer na območju delovanja borze z električno energijo Nord Pool Spot, povzroča razlike v cenah med regijami, čeprav je cilj čezmejne povezanosti močno presežen;

Celosten pristop

11. ugotavlja, da bi pogosto prezasedenost prenosnih omrežij utegnili povzročiti čezmejni vodi, vzrok pa bi bila lahko tudi šibka in zastarela notranja omrežja ter omejena razpoložljivost na nacionalnih omrežjih; poudarja, da je za polno zmogljivost čezmejnih povezav nujno okrepiti nacionalna omrežja; vztraja, da bi bilo treba pri ocenjevanju, ali je potrebna okrepitev oziroma razširitev čezmejne in nacionalne povezanosti, sprejeti celosten pristop, da bi kar najbolje izkoristili obstoječe povezovalne daljnovode in zmogljivost obstoječe nacionalne infrastrukture;

Torek, 15. december 2015

12. poudarja, da je Komisija v okviru tretjega energetskega svežnja varuhinja ločenega in dostopnega elektroenergetskega trga in spodbujevalka decentraliziranega elektroenergetskega sistema, v katerem bodo države članice omogočile dostop v omrežje malim dobaviteljem, zlasti proizvajalcem-odjemalcem, ki uporabljajo obnovljive vire energije, v skladu s poštenimi tržnimi pravili in najboljšo prakso za lastno porabo;

13. opaza, da je naša energetska krajina vedno bolj decentralizirana zaradi naraščajoče pomembnosti proizvajalcev-odjemalcev energije; zato ugotavlja, kako pomembno je dobro zasnovano prenosno in distribucijsko inteligentno omrežje; poudarja vse večjo in poglobitno vlogo sistemskih operaterjev distribucijskih omrežij pri spodbujanju trga, saj je velika večina naprav za energijo iz obnovljivih virov povezana na distribucijska omrežja; v zvezi s tem poudarja, da je treba pri odpravljanju ozkega grla na omrežju izvesti podrobno oceno, na podlagi katere bi opredelili, kateri sklop ukrepov, na primer gradnja novih daljnovodov, razvoj lokalnih inteligentnih omrežij ter vključevanje učinkovitosti in prožnosti v sistem, je najbolj optimalen glede na dane razmere;

14. poudarja, da povečanje čezmejne povezanosti ne bo koristno brez močnega povezovanja trgov in sistemskih operaterjev prenosnih omrežij; poziva Komisijo, naj si na vso moč prizadeva, da povezovanje ne bi bilo vzpostavljeno na ravni držav članic, in naj spodbuja povezovanje na ravni EU, ki bo vključevalo vse države članice in sosedne države, zlasti tiste, ki sodelujejo v evropski sosedski politiki;

15. želi spomniti, da projekte skupnega interesa ocenjujejo regionalne skupine, ki jih ustanovi Komisija, sestavljajo pa jih predstavniki držav članic, nacionalni regulativni organi, sistemski operaterji prenosnega omrežja električne energije in nosilci projektov, Evropska mreža operaterjev prenosnih sistemov za električno energijo, Agencija za sodelovanje energetskih regulatorjev, Komisija in drugi glavni deležniki;

16. poudarja, da je treba projekte skupnega interesa pripraviti bolj pregledno in odgovorno; ugotavlja, da imajo Evropska mreža operaterjev prenosnih sistemov za električno energijo, sistemski operaterji prenosnih sistemov in nosilci projektov prevladujočo vlogo pri razvoju harmonizirane metodologije za analizo stroškov in koristi, pripravi desetletnih razvojnih načrtov omrežij in kodeksov omrežij ter oceni stroškov in koristi posameznega projekta; opominja, da je treba opraviti popolne ocene oziroma presoje, med drugim o ekonomskih in socialnih učinkih ter vplivih na okolje; v zvezi s tem prosi Komisijo, naj zagotovi, da bodo te ocene opravili usposobljeni strokovnjaki, ki bodo popolnoma neodvisni od nosilcev projektov; poudarja, da je treba optimizirati celoten postopek, in sicer s spodbujanjem večjega sodelovanja Parlamenta in drugih deležnikov, tudi predstavnikov civilne družbe; poziva Komisijo, Agencijo za sodelovanje energetskih regulatorjev in nacionalne regulatorje, naj prevzamejo bolj proaktivno vlogo, da bo postopek posvetovanja bolj nevtralen, pregleden, sledljiv in vključujoč; poziva Komisijo, naj oceni, v katerih okoliščinah bi lahko uporabo najboljše razpoložljive tehnologije določili kot pomemben parameter za to, da bi projekti pridobili sredstva EU;

17. poziva Komisijo, naj bolje pojasni postopek razvrščanja projektov skupnega interesa; opozarja, da bi morale biti obravnavanje teh projektov pogojeno z njihovo vključitvijo v desetletne razvojne načrte omrežij, končno odločitev o financiranju pa bo sprejela Komisija na podlagi svojih ocenjevalnih meril za izbiro projektov; poziva Komisijo, naj ta merila izrecno utemelji;

18. poziva Komisijo, naj Parlamentu vsako leto poroča o izvajanju projektov skupnega interesa in napredku pri doseganju 10-odstotnega cilja kot del letnega spremljanja napredka, predvidenega v strateškem okviru za energetske unijo;

Postopek izdaje dovoljenj

19. poudarja, da je dolgotrajni postopek izdaje dovoljenj velik izziv za nove visokonapetostne vode v Evropi; poziva države članice, naj omogočijo hitrejša postopka, pri tem pa ohranijo ustrezno raven jamstev za javni interes, tudi učinkovita javna posvetovanja;

Torek, 15. december 2015

20. želi spomniti, da so projekti, ki so na seznamu projektov skupnega interesa, deležni prednostne regulativne obravnave, pospešenih postopkov načrtovanja, zavezujoče tri in polletne časovne omejitve za izdajo dovoljenja in hitrejših postopkov za presojo okoljskih vplivov, pridobijo pa lahko tudi dodatna sredstva iz instrumenta za povezovanje Evrope in Evropskega sklada za strateške naložbe; poziva Komisijo, naj oceni, kako se ti pospešeni postopki načrtovanja izvajajo in upoštevajo v državah članicah;

21. priznava, da sta za hitro izvajanje projektov za povezovalne daljnovode pomembni javna ozaveščenost in podpora; priznava, da se pri gradnji novih vodov ne sme posegati v pregledne in vključujoče postopke ter najvišje okoljske standarde; poziva nosilce projektov, naj za nove povezovalne daljnovode uporabijo najboljšo razpoložljivo tehnologijo, da bi povečali skladnost med projektnimi naložbami v omrežja, okoljsko trajnostjo in podporo lokalne skupnosti;

22. poudarja, da izvajanje pristopa „vse na enem mestu“ prispeva h krajšim postopkom izdaje dovoljenj; želi spomniti, da uredba TEN-E določa, da mora vsaka država članica imenovati nacionalni pristojni organ, ki bo odgovoren za olajšanje, skrajšanje in uskladitev postopka izdaje dovoljenj na nacionalni ravni; v zvezi s tem pozdravlja, da bo Komisija leta 2017 ocenila pristop „vse na enem mestu“, in jo spodbuja, naj takrat oceni tudi njegov potencial na ravni EU;

Vloga Agencije za sodelovanje energetske regulatorjev

23. je seznanjen, da ima Agencija za sodelovanje energetske regulatorjev na voljo premalo osebja in virov; poziva proračunski organ EU, naj ji zagotovi potrebne vire, zlasti dovolj lastnega osebja, da bo lahko ustrezno in pravočasno izvajala naloge, ki ji jih določa zakonodaja; poziva k okrepitvi njene vloge, zlasti v zvezi z Evropsko mrežo sistemskih operaterjev prenosnih omrežij za električno energijo, da bi se povečalo usklajevanje in skupno presojanje nacionalnih regulativnih organov ter usklajevanje v čezmejnih regulativnih zadevah;

24. poudarja, da je pomembno, da so nacionalni energetski regulatorji usposobljeni in specializirani, imajo ustrezno strokovno znanje ter so pri delu samostojni; poziva Komisijo, naj najkasneje do konca leta 2016 izvede neodvisno revizijo o razpoložljivih virih in doslej doseženi neodvisnosti vseh nacionalnih energetske regulatorjev, med drugim s priporočili za izboljšanje teh razmer;

25. ugotavlja, da še vedno ni dovolj preglednosti glede izračuna čezmejnih zmogljivosti, ki so na voljo na trgu, ter glede pogostosti, obsega in razlogov za znižanje čezmejnih prenosnih zmogljivosti na povezovalnih daljnovodih; dvomi tudi, da je večina pomembnejših znižanj teh zmogljivosti v celoti obravnavana; poziva Komisijo, naj Agenciji za sodelovanje energetske regulatorjev podeli ustrezne pristojnosti, da bo zbrala potrebne informacije o vseh zmogljivostih za čezmejno povezovanje, in ji tako omogoči, da bo učinkovito izpolnjevala svoje obveznosti spremljanja; prosi, da se agenciji te informacije predložijo skupaj s potrebnimi informacijami, povezanimi z zasnovo in delovanjem nacionalnega omrežja; v zvezi s tem pozdravlja hitro pripravo kodeksov omrežij za električno energijo; je seznanjen z nedavnim sporočilom Komisije o novem dogovoru za odjemalce energije, v katerem je Komisija predstavila, da namerava razširiti pooblastila in pristojnosti agencije in kaj naj bi to pomenilo; poziva Komisijo, naj predloži konkretne predloge v zvezi s tem, da bi pospešili vzpostavitev resničnega energetskega trga; poudarja, da bi morala biti za odgovornosti, ki bodo podeljene agenciji, na voljo ustrezna sredstva;

Finančni instrumenti

26. je seznanjen z oceno Komisije, da je za uresničitev 10-odstotnega cilja do leta 2020 v vseh državah članicah potrebnih 35 milijard EUR; želi spomniti, da bi bilo treba v skladu z Uredbo (EU) št. 1316/2013 o vzpostavitvi Instrumenta za povezovanje Evrope glavino finančnih sredstev za energetiko v okviru tega instrumenta nameniti za elektroenergetske projekte, in vztraja, naj Komisija to ustrezno upošteva; podpira priporočilo Komisije, naj bo instrument za povezovanje Evrope osredotočen na nekaj glavnih projektov; poudarja, da je treba posebno pozornost nameniti projektom, ki obravnavajo največje vrzeli v povezanem elektroenergetskem trgu EU in nezadostno čezmejno povezanost; meni, da bi moralo biti ustrezno financiranje EU na voljo tudi po letu 2020, da bi podprli izvajanje potrebnih ekonomsko neupravičenih projektov za elektroenergetsko povezovanje, s katerimi bo zagotovljeno delovanje notranjega energetskega trga in varno delovanje elektroenergetskih sistemov; poudarja, da ima Evropska investicijska banka pomembno vlogo pri podpiranju vlagateljev v ekonomsko upravičene projekte za elektroenergetsko infrastrukturo; je seznanjen z ustanovitvijo Evropskega sklada za strateške naložbe in spodbuja Komisijo, naj zagotovi, da bo dejansko pritegnil naložbe v čezmejno elektroenergetsko povezovanje;

Torek, 15. december 2015

27. Komisijo tudi poziva, naj: (1) spodbuja naložbe v najboljšo razpoložljivo tehnologijo, ki je sicer lahko dražja, a dolgoročno prinaša znatne finančne prednosti v celotnem življenjskem ciklu, časovni prihranek in prednosti, povezane z vodilno tehnološko vlogo, (2) pregleda finančna pravila, da bi racionalizirala obstoječe mehanizme, in (3) okrepi spodbude za nadaljnje naložbe v omrežje, med drugim s spodbujanjem, da se dobički od tarif za prezasedenost prenosnih zmogljivosti ponovno vložijo v infrastrukturo in tehnologijo za okrepitev omrežja, tudi v dodatne povezovalne daljnovode;

Regionalno sodelovanje

Baltik

28. ugotavlja, da naj bi načrtovani povezovalni daljnovodi omogočili baltiskim državam, da bi cilj 10-odstotne čezmejne povezanosti dosegle do konca leta 2015; ima pomisleke, ker so te države še vedno usklajene z ruskim elektroenergetskim sistemom in od njega odvisne, kar je ovira za resnično povezan in pravilno delujoč evropski elektroenergetski trg; poziva, naj baltske države svoja elektroenergetska omrežja hitro uskladijo z evropskim celinskim omrežjem ter si tako zagotovijo popolno povezavo z notranjim elektroenergetskim trgom, zanesljivejšo oskrbo z električno energijo in varno delovanje sistema; poziva zadevne države članice, naj sprejmejo potrebne ukrepe, da se bo začel izvajati uradni postopek za razširitev sinhronnega evropskega celinskega omrežja v baltske države; poziva Komisijo, naj podpre in spremlja izvajanje tega projekta; poudarja, da je pri vzpostavljanju in razvoju notranjega elektroenergetskega trga najboljša praksa sodelovanja med državami članicami skupni nordijski elektroenergetski trg; priznava, da je večja čezmejna povezanost med Poljsko in nordijskim elektroenergetskim trgom pomembna za to, da Poljska uresniči cilj 10-odstotne čezmejne povezanosti; pozdravlja podpis memoranduma o soglasju v zvezi z okrepljenim načrtom povezovanja baltskega energetskega trga; poudarja, da se bo v okviru tega načrta nadaljevalo regionalno sodelovanje in da se bo dodatno okrepila solidarnost med državami članicami pri izvajanju projektov skupnega interesa;

Območje Severnega morja

29. priznava, da ima veter na Severnem morju potencial za proizvodnjo več kot 8 % električne energije, proizvedene v Evropi do leta 2030; meni, da bi usklajeno načrtovanje in izgradnja regionalne omrežne infrastrukture na morju, dostop do trga in razdelitev rezerv na območju Severnega morja zaradi bolj povezanega regionalnega trga do leta 2030 pomagali, da bi na leto prihranili stroške v vrednosti od 5 do 13 milijard EUR; poziva Komisijo in ustrezne države članice, naj te potenciale podprejo, ko bodo oblikovale strukturo upravljanja za leto 2030 in poznejše načrte; poziva Komisijo in države članice, naj odločno politično podprejo in sprejmejo severnomorsko priobalno omrežje kot pglavitni korak k vzpostavljanju dejanske energetske unije; poziva prihodnja predsedstva Sveta EU, naj med nizozemskim predsedovanjem leta 2016 pripravijo in sprejmejo pravni okvir, in sicer v obliki medvladnega sporazuma med ustreznimi državami članicami, v katerem bo opredeljena severnomorska elektroenergetska strategija;

Srednja in zahodna Evropa

30. poudarja, da je skupni elektroenergetski trg med Avstrijo in Nemčijo nadaljnji korak pri vzpostavljanju povezanega evropskega elektroenergetskega trga; priznava, da skupno trgovalno območje med tema državama, ki je bilo uvedeno leta 2002, pomeni, da imata enake veleprodajne cene, ter zagotavlja neomejeno trgovanje z električno energijo in skoraj stoodstotno zanesljivo oskrbo; ugotavlja, da je to trgovalno območje edino sorazmerno veliko območje v Evropi, ki si ga delita dve državi; poudarja, da večja trgovalna območja podpirajo potrebne značilnosti dobro delujočega in likvidnega elektroenergetskega trga, ki omogoča zmanjšanje stroškov trgovanja, zagotavlja trdne kazalnike cen pri naložbenih odločitvah in spodbuja konkurenco; poziva k hitremu razvoju omrežij, ki bodo omogočila vključitev energije iz obnovljivih virov na elektroenergetski trg in zagotovila stabilnost omrežij, zlasti v južni Nemčiji; poziva k ohranitvi tega uspešnega modela in razširitvi trgovalnega območja;

Torek, 15. december 2015

Srednja in jugovzhodna Evropa

31. poudarja, da ima srednja in jugovzhodna Evropa ogromen – večinoma neizkoriščen – potencial na področju obnovljivih virov energije; meni, da bi moralo sodelovanje in usklajevanje pri dolgoročnem načrtovanju in gradnji regionalne omrežne infrastrukture v srednji in jugovzhodni Evropi seči čez meje EU in zajeti tudi nečlanice EU na zahodnem Balkanu in Turčijo; poziva k oblikovanju nove platforme, kjer bodo lahko vsi glavni deležniki v tej regiji razpravljali in zagotovili politično osnovo za skupne projekte, katerih namen je polno izkoriščanje elektroenergetskega potenciala te regije; priznava, da bi lahko ta platforma postala skupina EU na visoki ravni za plinske povezave v srednji in jugovzhodni Evropi, ki je bila ustanovljena februarja 2015, če bi razširili njen mandat, da bi zajel še elektroenergetiko in države v srednji in jugovzhodni Evropi, ki niso v EU; priznava, da bi platforma omogočila Komisiji, da bi prevzela vodenje in zagotovila politično podporo;

32. ugotavlja, da je zaradi velike odvisnosti srednje in jugovzhodne Evrope od uvoza energije nujno povečati čezmejno elektroenergetsko zmogljivost, s čimer bi pripomogli k zanesljivosti oskrbe v tej regiji, dolgoročno pa k zmanjšanju računov za električno energijo, ki jih plačujejo državljani;

33. priporoča, da Komisija temeljito oceni možnosti za nove čezmejne elektroenergetske povezave v sredozemski regiji in med južnoevropskimi in severnoafriškimi trgi, da bi povečali zanesljivost oskrbe in razvili obnovljive vire energije v obeh regijah;

Iberski polotok

34. poudarja, da je pomembno zagotoviti znatno večjo čezmejno povezanost med Španijo in Francijo, da bi podprli uporabo obnovljivih virov energije v tej regiji in omogočili, da bi notranji elektroenergetski trg vključeval celoten Iberski polotok; meni, da sta Madridska deklaracija, ki je bila podpisana 4. marca 2015, in ustanovitev skupine na visoki ravni za čezmejne povezave v jugozahodni Evropi pomembna koraka k večji čezmejni povezanosti v tej regiji; priznava, da je sedanja zmogljivost čezmejnega povezovanja med Iberskim polotokom in evropsko celino premajhna in da projekti, ki so vključeni na prvi seznam projektov skupnega interesa, niso zadostovali za uresničitev cilja čezmejne povezanosti leta 2020; poziva vse države v tej regiji, naj podprejo razvoj svojega znatnega potenciala na področju energije iz obnovljivih virov in temu sektorju olajšajo dostop do povezanega evropskega trga;

35. pozdravlja pobudo Komisije, da bo preučila koristi čezmejne povezanosti Iberskega polotoka s Francijo, Združenim kraljestvom, Italijo in južnimi sredozemskimi državami;

Po letu 2020

36. ugotavlja, da se je evropski elektroenergetski sistem od leta 2002 – ko je bil cilj 10-odstotne čezmejne elektroenergetske povezanosti prvotno postavljen – razvijal, po vsej celini pa so se še posebej razvili obnovljivi viri energije; v zvezi s tem priporoča, da 15-odstotni cilj do leta 2030 ne bi smel biti postavljen zgolj na podlagi razpoložljive zmogljivosti, temveč bi ga bilo treba skrbno in podrobno oceniti, da bi bil ustrezen in izvedljiv; zato poziva Komisijo, naj oceni določanje dopolnilnih regionalnih ciljev in naj poišče boljše kvalitativne in kvantitativne referenčne vrednosti, na primer trgovinske tokove, konice in ozka grla, ki bodo ponazorile, kako potrebna je čezmejna povezanost;

37. poudarja, da je treba za prihodnji cilj glede čezmejne elektroenergetske povezanosti izhajati iz dolgoročnih podnebnih ciljev EU ter iz trajnostnega energetskega sistema, h kateremu EU teži; glede na to ugotavlja, da bo zahtevana stopnja čezmejne povezanosti odvisna od več dejavnikov, med drugim: a) uporabe načela, da ima energetska učinkovitost prednost, in ukrepov za prilagajanje odjema v nacionalni politiki in politiki EU, b) razvoja decentraliziranih elektroenergetskih omrežij na podlagi obnovljivih virov in s tem povezanih inteligentnih omrežij, c) nacionalnih sklepov o mešanici energijskih virov v skladu z dolgoročnimi podnebnimi in energetskimi cilji EU, d) razvoja tehnologije za shranjevanje energije, tudi na ravni gospodinjstev in občin, e) po potrebi uporabe najboljše razpoložljive tehnologije, f) priznavanja vloge državljanov kot proizvajalcev-odjemalcev v energetskem sistemu in g) oblikovanja jasnih pobud za naložbe v omrežja;

o

o o

38. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji.